

Arolygiad Practis Deintyddol Cyffredinol (Ile rhoddwyd rhybudd)

**Bwrdd Iechyd Prifysgol
Aneurin Bevan, Practis
Orthodontig Cas-gwent**

8 Mawrth 2016

Gellir darparu'r cyhoeddiad hwn a gwybodaeth arall gan AGIC mewn fformatau neu ieithoedd eraill ar gais. Bydd oediad byr wrth i ieithoedd a fformatau eraill gael eu cynhyrchu pan ofynnir amdanynt i ddiwallu anghenion unigol. Cysylltwch â ni am gymorth. Pan gânt eu cyhoeddi, bydd copïau o'r holl adroddiadau ar gael ar ein gwefan neu drwy gysylltu â ni:

Yn ysgrifenedig:

**Rheolwr Cyfathrebu
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Llywodraeth Cymru
Parc Busnes Rhyd-y-car
Merthyr Tudful
CF48 1UZ**

Neu drwy

Ffôn: 0300 062 8163
E-bost: hiw@wales.gsi.gov.uk
Ffacs: 0300 062 8387
Gwefan: www.hiw.org.uk

Cynnwys

1.	Cyflwyniad.....	2
2.	Cyd-destun.....	3
3.	Crynodeb	4
4.	Canfyddiadau	5
	Ansawdd Profiad y Claf	5
	Cyflenwi Gofal Diogel ac Effeithiol.....	8
	Ansawdd Rheolaeth ac Arweinyddiaeth	12
5.	Camau Nesaf	14
6.	Methodoleg	15
	Atodiad A.....	17

1. Cyflwyniad

Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) yw'r arolygiaeth a'r rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer yr holl ofal iechyd yng Nghymru.

Mae AGIC yn canolbwyntio'n bennaf ar y canlynol:

- Gwneud cyfraniad at y gwaith o wella diogelwch ac ansawdd gwasanaethau gofal iechyd yng Nghymru
- Gwella profiad dinasyddion o ofal iechyd yng Nghymru boed hynny fel claf, defnyddiwr gwasanaeth, gofalwr, perthynas neu gyflogai
- Atgyfnerthu llais cleifion a'r cyhoedd yn y modd y caiff gwasanaethau iechyd eu hadolygu
- Sicrhau bod gwybodaeth amserol, ddefnyddiol, hygyrch a pherthnasol am ddiogelwch ac ansawdd gofal iechyd yng Nghymru ar gael i bawb.

Cwblhaodd AGIC arolygiad ym Mhractis Orthodontig Cas-gwent yn 6A Arcêd y Santes Fair, Cas-gwent, Sir Fynwy, ar 8 Mawrth 2016.

Archwiliodd AGIC y ffordd yr oedd Practis Orthodontig Cas-gwent yn bodloni'r safonau gofal a nodwyd yn Safonau Iechyd a Gofal (Ebrill 2015) ac mewn deddfwriaeth a chanllawiau perthnasol eraill.

Rhoddir rhybudd am arolygiadau deintyddol ac rydym yn ystyried ac yn adolygu'r meysydd canlynol:

- Ansawdd Profiad y Claf – Rydym yn siarad gyda chleifion (oedolion a phlant), eu perthnasau, cynrychiolwyr a/neu eiriolwyr i sicrhau bod barn cleifion wrth wraidd ein dull o arolygu.
- Cyflenwi Gofal Diogel ac Effeithiol – Rydym yn ystyried i ba raddau mae'r gwasanaethau yn cyflenwi gofal diogel, effeithiol a dibynadwy sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn.
- Ansawdd Rheolaeth ac Arweinyddiaeth – Rydym yn ystyried sut mae gwasanaethau'n cael eu rheoli a'u harwain a ph'un a yw'n arwain at ddarparu gofal effeithiol a diogel. Rydym hefyd yn ystyried sut mae gwasanaethau'n adolygu ac yn monitro eu perfformiad yn erbyn y safonau a'r canllawiau perthnasol.

Ceir mwy o fanylion am ein methodoleg yn Adran 6 o'r adroddiad hwn.

2. Cyd-destun

Mae Practis Orthodontig Cas-gwent yn cynnig gwasanaethau i gleifion yn ardal Cas-gwent yn Sir Fynwy. Mae'n ddeintyddfa ran amser ac yn rhan o'r gwasanaethau orthodontig a ddarperir yn yr ardal a wasanaethir gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan.

Mae Practis Orthodontig Cas-gwent yn ddeintyddfa gymysg sy'n darparu gwasanaethau deintyddol preifat a gwasanaethau deintyddol y GIG. Cyfeirir cleifion y GIG at y ddeintyddfa hon gan eu deintydd.

Mae tîm staff y practis yn cynnwys dau ddeintydd, un nyrs (sydd hefyd â chyfrifoldebau fel rheolwr practis), ac un aelod o staff ar y dderbynfa.

Darperir amrywiaeth o wasanaethau orthodontig y GIG a gwasanaethau orthodontig preifat.

3. Crynodeb

Yn gyffredinol, gwelsom dystiolaeth bod Practis Orthodontig Cas-gwent yn darparu gofal diogel ac effeithiol.

Gwelsom fod y ddeintyddfa'n gwneud y canlynol yn dda:

- Roedd y cleifion a siaradodd gyda ni yn hapus ac yn hyderus gyda'r gwasanaeth a ddarperir
- Roedd yr aelodau staff a siaradodd gyda ni yn hapus yn eu swyddi
- Roedd yr aelodau staff wedi mynychu'r hyfforddiant a'r systemau arfarnu perthnasol
- Mae'r cyfleusterau clinigol yn cynnwys digon o offer da ac mae'r offer yn lân a thaclus.

Argymhellwn y gallai'r practis wella'r canlynol (gweler Atodiad A i gael mwy o fanylion):

- Y wybodaeth a ddarperir yn y weithdrefn gwynion
- Y systemau ar gyfer gwneud yn siŵr bod yr offer argyfwng yn ddiogel i'w defnyddio
- Dogfennaeth a threfniadau ar gyfer defnyddio'r offer pelydr-X yn ddiogel
- Gwelliannau i gofnodion cleifion, gan gynnwys cofnodi hanes cymdeithasol a system ar gyfer gwirio hanes meddygol
- Trefniadau rheoli er mwyn sicrhau bod aelodau staff yn cael digon o amser i gyflawni eu dyletswyddau a bod polisïau a gweithdrefnau'n cael eu hadolygu'n rheolaidd.

4. Canfyddiadau

Ansawdd Profiad y Claf

Roedd adborth y cleifion a gafwyd drwy holiadur cleifion AGIC yn gadarnhaol a dywedodd cleifion wrthym eu bod yn fodlon â'r gofal yr oeddent yn ei dderbyn yn y ddeintyddfa. Roeddem yn argymhell bod y weithdrefn gwynion yn cael ei diweddarau a'i harddangos fel y gall cleifion ei gweld.

Cyn yr arolygiad, gwahoddwyd y ddeintyddfa i roi holiaduron AGIC i gleifion er mwyn cael eu barn ar y gwasanaethau deintyddol a ddarperir. Llenwyd ugain o holiaduron. Roedd y canlynol ymysg sylwadau'r cleifion:

“Rwy'n teimlo'n hyderus bob amser wrth fynd i'r ddeintyddfa.”

“Rwy'n hapus iawn gyda'r driniaeth a roddwyd i fy mhlentyn.”

“Mae'r aelodau staff yn gwrtais a chroesawgar bob amser.”

Gofal urddasol

Gwelsom dystiolaeth bod cleifion yn derbyn gofal mewn modd urddasol a pharchus. Mae'r ddeintyddfa'n fach ac mae trafodaethau cyfrinachol gyda'r cleifion yn digwydd yn yr ystafell driniaeth ei hun. Gwelsom aelodau staff yn siarad gyda'r cleifion mewn modd cyfeillgar a phroffesiynol. Roedd yr adborth gan y cleifion a lenwodd yr holiadur yn gadarnhaol. Dywedodd y cleifion a siaradodd gyda ni eu bod yn fodlon ar y gofal a'r driniaeth yr oeddent wedi eu derbyn yn y ddeintyddfa a'u bod yn cael croeso gan yr aelodau staff.

Gofal amserol

Mae'r ddeintyddfa'n ceisio sicrhau bod gofal yn cael ei ddarparu mewn modd amserol; fodd bynnag, mae hon yn ddeintyddfa orthodontig, ran amser, a chynigir nifer cyfyngedig o apwyntiadau. Darperir triniaeth y tu allan i oriau arferol a thriniaeth frys gan y bwrdd iechyd lleol. Dywedodd y rhan fwyaf o'r cleifion wrthym nad oeddent wedi gorfod aros cyn cael gweld deintyddion. Roedd y rhai y bu'n rhaid iddynt aros yn dweud nad oedd hynny wedi digwydd yn aml nac am hir iawn.

Roedd adborth o'r holiaduron yn dangos i ni fod y rhan fwyaf o'r cleifion yn gwybod sut i fanteisio ar y gofal deintyddol y tu allan i oriau arferol. Cadarnhawyd fod rhif cyswllt brys i'w ffonio y tu allan i oriau arferol wedi ei roi ar y neges ar beiriant ateb y dderbynfa, er mwyn i gleifion gael gofal deintyddol

brys pan fo'r ddeintyddfa ar gau. Fodd bynnag, nid oedd y wybodaeth hon yn cael ei harddangos y tu allan i'r ddeintyddfa ac roeddem yn cynghori y dylai'r ddeintyddfa roi sylw i'r mater hwn. Ers hynny, mae'r ddeintyddfa wedi rhoi gwybod inni eu bod wedi rhoi'r rhif ffôn ar gyfer argyfyngau yn ogystal â rhif y ddeintyddfa ar hysbysiad ger y drws ffrynt.

Aros yn iach

Dywedodd y rhan fwyaf o'r cleifion a lenwodd yr holiadur eu bod wedi derbyn digon o wybodaeth am eu triniaeth. Dywedodd un claf y byddai wedi hoffi cael mwy o wybodaeth ysgrifenedig am y driniaeth a dderbyniodd. Roeddem yn cynghori y dylai'r ddeintyddfa ystyried gwneud hynny.

Sylwom ar rywfaint o daflenni ynglŷn â rhoi'r gorau i ysmegu yn yr ystafell aros. Roeddem yn cynghori y dylai'r ddeintyddfa ddarparu mwy o wybodaeth hybu iechyd megis ymwybyddiaeth o ganser y geg a gwybodaeth am ffyrdd y gallai'r cleifion, gan gynnwys plant, wella eu hylendid geneuol. Mae gwybodaeth hybu iechyd yn gymorth i annog cleifion i fod yn gyfrifol am eu hiechyd a'u lles eu hunain.

Gofal unigol

Mae'r ddeintyddfa wedi ei lleoli ar y llawr cyntaf ac, oherwydd cyfyngiadau'r adeilad, ceir mynediad drwy risiau allanol metel ac nid yw'n addas i ddefnyddwyr cadeiriau olwyn na chleifion sy'n cael anhawster yn symud.

Dywedwyd wrthym fod y cleifion yn cael eu hannog i drafod unrhyw broblemau neu bryderon gyda'r aelodau staff. Gwelsom fod y ddeintyddfa wedi gosod blwch awgrymiadau yn y dderbynfa yn ddiweddar er mwyn ceisio adborth cleifion, fel ffordd o fonitro ansawdd y gofal a ddarperir.

Roedd gan y ddeintyddfa weithdrefn er mwyn i gleifion gael mynegi pryderon (cwynion). Nid oedd y weithdrefn yn glir mewn perthynas â'r broses a'r sefydliadau y dylai'r cleifion gysylltu â hwy yn ddibynnol ar a oeddent yn derbyn triniaeth breifat neu driniaeth y GIG. Gwelsom hefyd fod manylion cyswllt AGIC ar goll.

Roedd taflen y ddeintyddfa yn cyfeirio'n fyr at yr hyn y dylai cleifion ei wneud os oeddent yn anfodlon â'u gofal, ond nid oedd y weithdrefn gwynion wedi ei harddangos yn y ddeintyddfa.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid i'r ddeintyddfa ddiweddarau'r weithdrefn gwynion er mwyn sicrhau:

- **Bod y weithdrefn gwynion yn glir ynglŷn â'r broses a'r sefydliadau perthnasol y dylai cleifion gysylltu â hwy yn ddibynnol ar a ydynt yn derbyn triniaeth breifat neu driniaeth y GIG**
- **Bod manylion cyswllt AGIC yn cael eu cynnwys**
- **Bod y weithdrefn gwynion yn cael ei harddangos mewn man lle gall cleifion ei gweld yn glir. Ni ddylai cleifion orfod gofyn am yr wybodaeth hon.**

Dywedwyd wrthym nad oedd y ddeintyddfa wedi derbyn unrhyw gwynion ysgrifenedig. Gwelwyd templed ar gyfer dadansoddi cwynion yn y ffeil bolisi. Dywedwyd wrthym fod cwynion llafar ac anffurfiol yn cael eu cofnodi yn ffeiliau cleifion. Fodd bynnag, roeddem yn cynghori'r ddeintyddfa y byddai'n briodol cynnwys hyn mewn llyfr log ar wahân, er mwyn i gwynion gael eu cofnodi ac fel bod themâu cyffredin yn haws i'w gweld.

Cyflenwi Gofal Diogel ac Effeithiol

Yn gyffredinol, gwelsom fod y trefniadau er mwyn amddiffyn aelodau staff a chleifion rhag heintiau cysylltiedig â gofal iechyd y gellir eu hatal yn ddigonol yn y ddeintyddfa hon. Roeddem yn nodi bod angen gwelliannau o ran y defnydd o offer radiograffig. Gwelsom hefyd fod angen mwy o fanylion ynglŷn â hanes cymdeithasol cleifion yn eu cofnodion a bod angen gwella 'r system o ddiweddarau a llofnodi cofnodion hanes meddygol.

Gofal diogel

Cyfleusterau clinigol

Gwelsom fod yr ystafell driniaeth yn lân gydag arwynebau gwaith a llawr addas. Gwelsom fod profion dyfeisiau cludadwy (PAT) wedi eu cynnal er mwyn sicrhau bod dyfeisiadau trydanol bach yn cael eu defnyddio'n ddiogel. Roedd y peiriant sy'n darparu aer cywasgedig i'r ystafelloedd triniaeth (cywasgydd) yn cael ei wasanaethu'n rheolaidd ac roedd aelodau staff yn cynnal gwiriadau rheolaidd. Roedd yn amlwg bod y ddeintyddfa'n cael ei chynnal a'i chadw'n dda. Roedd diffoddwyr tân wedi eu gosod yn strategol ac wedi eu gwasanaethu o fewn y flwyddyn ddiwethaf. Roedd dogfennaeth gcontract ar waith ar gyfer cael gwared â gwastraff cyffredin a gwastraff peryglus.

Diheintio

Roeddem yn fodlon gyda'r trefniadau yn y ddeintyddfa hon i ddiogelu aelodau staff a chleifion rhag heintiau cysylltiedig â gofal iechyd y gellir eu hatal. Gwelsom dystiolaeth o gamau effeithiol i atal a rheoli heintiau sy'n seiliedig ar ganllawiau Memorandwm Technegol Iechyd Cymru 01-05 (WHTM 01-05). Roedd y canlynol ymysg yr enghreifftiau:

- Roedd llyfrau log ar gyfer gwirio offer wedi eu cadw ac roedd archwiliadau rheolaidd o'r gofynion rheoli heintiau wedi eu cynnal.
- Gwelsom dystysgrifau a oedd yn dangos bod yr offer ar gyfer glanhau a sterileiddio offerynnau deintyddol wedi ei brofi er mwyn sicrhau ei fod yn gweithio'n iawn ac roedd yn amlwg ei fod mewn cyflwr da.
- Roedd offerynnau'n cael eu cadw'n briodol.
- Roedd offer diogelwch personol megis menig tafladwy, ffedogau a sbectol ddiogelwch ar gael. Roedd yno sinc benodol ar gyfer ymolchi dwylo.

- Gwelsom gofnodion priodol yn ymwneud â statws imiwneiddiad Hepatitis B ar gyfer pob aelod o staff clinigol sy'n gweithio yn y ddeintyddfa, sy'n dangos bod y ddeintyddfa'n cymryd camau i amddiffyn aelodau staff rhag heintiau.

Gwelsom aelod o staff yn dilyn gweithdrefn ddiheintio ar gyfer sterileiddio offerynnau deintyddol. Nid oedd offer diogelwch personol (ffedog a sbectol ddiogelwch) yn cael eu gwisgo ar yr achlysur hwn. Gwelsom mai'r rheswm am hyn oedd bod y nyrs yn brysio a bod y diheintio yn digwydd rhwng dyletswyddau nyrsio. Roeddem yn cynghori'r ddeintyddfa i sicrhau bod aelodau staff yn cael digon o amser i ddilyn yr holl weithdrefnau diheintio bob tro iddynt gael eu cynnal ac i arddangos y gweithdrefnau er mwyn atgoffa'r aelodau staff.

Storio cyffuriau ac offer brys

Roedd offer adfywio a chyffuriau ar gyfer argyfwng ar gael yn y ddeintyddfa ac fe'u cadwyd yn briodol yn unol â chanllawiau'r Cyngor Dadebru (y DU). Dim ond dyddiad terfyn y cyffuriau oedd wedi ei gofnodi yn y llyfr log cyffuriau ac offer ar gyfer argyfwng, ac nid oedd unrhyw arwydd o ba bryd y cafodd y cyffuriau a'r offer eu gwirio i wneud yn siŵr eu bod yn addas i'w defnyddio. Dylid cynnal profion ar offer brys o leiaf unwaith yr wythnos er mwyn sicrhau eu bod yn ddiogel i'w defnyddio.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid i'r ddeintyddfa gael system gadarn o sicrhau bod yr holl offer a chyffuriau ar gyfer argyfyngau yn cael eu gwirio'n rheolaidd (bob wythnos) er mwyn sicrhau eu bod yn addas i'w defnyddio.

Gwelsom gofnodion a oedd yn dangos bod aelodau staff wedi cael hyfforddiant ar sut i ymdrin ag argyfyngau meddygol a sut i berfformio dadebru cardio-anadlol (CPR). Dywedodd yr aelodau staff eu bod yn ymwybodol o'u swyddogaethau yn ystod argyfwng meddygol. Nid oes gan y ddeintyddfa hon swyddog cymorth cyntaf enwebedig ar hyn o bryd. Gwelsom hefyd fod rhai o'r defnyddiau yn y pecyn cymorth cyntaf wedi dyddio, ond cawsant eu hadnewyddu ar ddiwrnod yr arolygiad.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid i'r ddeintyddfa sicrhau bod trefniadau priodol ar gyfer cymorth cyntaf, gan gynnwys sicrhau bod defnyddiau cymorth cyntaf yn addas i'w defnyddio a bod aelod o staff ar gael sydd wedi derbyn hyfforddiant cymorth cyntaf.

Diogelu

Gwelsom fod y ddeintyddfa wedi cymryd camau i hyrwyddo ac amddiffyn lles a diogelwch plant ac oedolion sy'n agored i niwed. Gwelsom bolisi diogelu ar gyfer amddiffyn plant ac oedolion sy'n agored i niwed. Roedd pob aelod o staff clinigol wedi cael hyfforddiant amddiffyn plant ac oedolion sy'n agored i niwed.

Dywedwyd wrthym fod y ddeintyddfa yn cynnal gwiriadau cyn cyflogi unrhyw aelod o staff newydd i weithio yn y ddeintyddfa. Fodd bynnag, gwelsom nad oedd gan un o'r deintyddion a oedd wedi cofrestru ag AGIC dystysgrif gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd a oedd wedi ei dyddio o fewn y tair blynedd diwethaf yn unol â'r Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat. Cytunodd y deintydd y byddai'n gwneud cais am dystysgrif ar unwaith.

Offer radiograffig

Cawsom ein sicrhau bod yr offer a ddefnyddir ar gyfer cymryd radiograffau (pelydr-X) yn y ddeintyddfa hon yn ddiogel. Roedd delweddau pelydr-X yn cael eu prosesu'n ddigidol. Gwelsom ddogfennaeth a oedd yn dangos bod y peiriannau pelydr-X yn cael eu gwasanaethu'n rheolaidd. Gwelsom fod pob aelod o staff a oedd yn gysylltiedig â chynhyrchu radiograffau wedi cwblhau hyfforddiant er mwyn bodloni safonau ar gyfer gweithwyr sy'n ymgymryd â gwaith o'r fath. Mae hyn yn unol â gofynion y Cyngor Deintyddol Cyffredinol a Rheoliadau Ymbelydredd Ioneiddio (Datguddio Meddygol) 2000.

Gwelwyd bod rhan o'r dderbynfa'n agored i'r man lle'r oedd radiograffau'n cael eu cymryd. Er mwyn helpu i sicrhau nad yw'r staff sy'n gweithio ar y dderbynfa yn dod i gysylltiad ag ymbelydredd, roeddem yn cynghori y dylid diweddarau'r rheolau lleol er mwyn dangos y manau a reolir yn glir. Roeddem hefyd yn cynghori y dylai'r ddeintyddfa sicrhau bod prosesau digonol ar waith i atal aelodau staff neu gleifion rhag mynd i'r man hwn tra bo pelydr-X yn cael ei gynhyrchu.

Yr hyn sydd angen ei wella

Rhaid diweddarau'r rheolau lleol er mwyn dangos y man a reolir yn yr ystafell lle cynhyrchir radiograffau a sicrhau bod systemau addas ar waith i atal aelodau staff a chleifion rhag mynd i'r man a reolir tra bo pelydr-X yn cael ei gynhyrchu.

Gofal effeithiol

Mae'r cleifion yn elwa o ddeintyddfa sy'n ceisio gwella'r gwasanaeth a ddarperir yn barhaus ac yn monitro ei gynnydd. Gwelwyd cofnodion sicrwydd ansawdd ar gyfer delweddau pelydr-X. Dywedwyd wrthym fod archwiliadau rheoli heintiau

yn cael eu cynnal yn rheolaidd. Mae aelodau staff clinigol yn cynnal adolygiadau ffurfiol gan gymheiriaid yn flynyddol. Cynhelir yr adolygiadau hyn ar y cyd ag aelodau staff yn y chwaer-ddeintyddfa.

Cofnodion cleifion

Edrychwyd yn fanwl ar sampl fechan o gofnodion cleifion y ddau ddeintydd yn y ddeintyddfa a gwelsom fod y cofnodion a gedwir o safon dda yn gyffredinol. Roedd cynlluniau triniaeth yn cael eu trafod yn rheolaidd gyda'r claf neu riant y claf ac roedd opsiynau ar gyfer triniaethau'n cael eu cofnodi. Roedd pob radiograff a gymerwyd yn cael ei gyfiawnhau yn y cynllun triniaeth. Gwelsom rai meysydd y gellid eu gwella:

- Nid oedd y cofnodion hanes meddygol yn cynnwys digon o wybodaeth am hanes cymdeithasol y cleifion
- Nid oedd y cofnodion hanes meddygol yn cael eu llofnodi gan y claf na'u cydlofnodi gan y deintydd yn gyson. Nid yw'n orfodol cydlofnodi ond rhaid i'r ddeintyddfa sefydlu system gyson o sicrhau bod pob cofnod hanes meddygol yn cael ei wirio gan y deintydd.

Yr hyn sydd angen ei wella

Dylid gwneud y gwelliannau canlynol i nodiadau cleifion, gan gynnwys cofnodi'r canlynol yn gyson a chywir:

- **Hanes cymdeithasol**
- **Cofnodion hanes meddygol.**

Ansawdd Rheolaeth ac Arweinyddiaeth

Gwelsom fod yr aelodau staff yn ymroddedig i ddarparu gofal o ansawdd uchel i gleifion. Gwelsom fod angen nifer o welliannau i bolisïau a gweithdrefnau. O ystyried ein canfyddiadau yn yr arolygiad hwn, roeddem yn argymhell y dylai'r ddeintyddfa adolygu'r trefniadau staffio a rheoli er mwyn sicrhau bod gan staff ddigon o amser i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol ac i adolygu a diweddarau polisïau a gweithdrefnau'n rheolaidd.

Mae hon yn ddeintyddfa ran amser sy'n berchen i dri deintydd sydd hefyd yn berchen ar ddeintyddfa arall yn Lloegr. Mae un o'r deintyddion yn gweithio yn neintyddfa Cas-gwent un diwrnod yr wythnos. Mae gan y ddeintyddfa hefyd ddeintydd cysylltiol sy'n gweithio ddau ddiwrnod yr wythnos. Cyfrifoldeb y nyrs yw rheoli'r ddeintyddfa o ddydd i ddydd ac mae ganddi amrywiaeth o ddyletswyddau eraill hefyd, gan gynnwys cyfrifoldebau nyrs ddeintyddol, cynnal gweithdrefnau diheintio, glanhau, a rhywfaint o waith ar y dderbynfa. Roedd yr aelodau staff a siaradodd gyda ni yn ymroddedig i ddarparu gofal o ansawdd uchel i gleifion.

Gan fod tîm y staff yn fach, roedd yr aelodau staff a'r prif ddeintydd yn cyfathrebu'n rheolaidd ac yn anffurfiol tra oedd y deintydd yn gweithio yn yr ystafell driniaeth. Cynhaliwyd cyfarfodydd staff ffurfiol bob mis a gwelsom dystiolaeth eu bod yn cael eu cofnodi. Dywedodd aelodau staff wrthym eu bod yn teimlo bod modd iddynt fynegi unrhyw bryderon yn y cyfarfodydd hyn.

Cadarnhawyd fod pob aelod o staff perthnasol wedi cofrestru gyda'r Cyngor Deintyddol Cyffredinol. Yn unol â rheoliadau deintyddiaeth breifat, roedd pob deintydd a oedd yn darparu triniaeth breifat wedi ei gofrestru ag AGIC ac roedd eu tystysgrifau cofrestru ar gael yn y ddeintyddfa.

Gwelsom dystiolaeth o gofnodion i ddangos bod aelodau staff yn cael dilyn hyfforddiant perthnasol i'w swyddogaeth ac ar gyfer eu datblygiad proffesiynol parhaus. Roedd gan y ddeintyddfa raglen sefydlu ffurfiol a ddefnyddir ar gyfer unrhyw aelodau staff newydd neu asiantaeth. Dywedwyd wrthym fod arfarniadau'n cael eu cynnal bob blwyddyn, sy'n bwysig er mwyn helpu i sicrhau ansawdd y gofal a ddarperir ac er mwyn adnabod unrhyw anghenion hyfforddiant.

Dywedwyd wrthym mai'r nyrs oedd yn gyfrifol am greu a diweddarau pob polisi a gweithdrefn yn y ddeintyddfa yn ogystal â'i dyletswyddau eraill. Yn gyffredinol, gwelsom fod angen trefnu a diweddarau'r polisïau a'r gweithdrefnau. Roedd angen teilwra rhai polisïau ar gyfer y ddeintyddfa hefyd. Roeddem yn cynghori hefyd y dylai pob polisi gynnwys dyddiadau a llofnodion y staff, i ddangos mai'r

fersiynau hyn oedd y rhai diweddaraf, a'r dyddiad y cafodd ei ddiweddarau ddiwethaf. Gwelsom fod angen gwneud y gwelliannau canlynol i'r polisiâu:

- Nid oedd y polisi diogelu data a'r polisi diogelwch data yn cynnwys manylion am drefniadau yn y ddeintyddfa
- Roedd angen diweddarau'r polisi iechyd a diogelwch er mwyn cynnwys y trefniadau ar gyfer gweithrediadau codi a chario, a darparu a defnyddio offer gwaith sy'n ymwneud â'r ddeintyddfa.

O ystyried ein canfyddiadau o'r arolygiad hwn, ni ellid ein sicrhau bod digon o drefniadau staffio a rheoli ar waith i sicrhau bod gan aelodau staff ddigon o amser i gyflawni eu dyletswyddau ac i sicrhau bod polisiâu a gweithdrefnau'n cael eu hadolygu a'u diweddarau'n rheolaidd i hyrwyddo diogelwch cleifion.

Yr hyn sydd angen ei wella

Dylai'r ddeintyddfa adolygu'r trefniadau staffio a rheoli er mwyn sicrhau bod aelodau staff yn cael digon o amser i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol ac er mwyn adolygu a diweddarau polisiâu a gweithdrefnau'n rheolaidd.

O ystyried y nifer o welliannau a ganfuwyd yn ystod yr arolygiad hwn, dylid rhoi sylw i sicrhau bod trefniadau mwy effeithiol a blaenweithgar ar waith yn y ddeintyddfa er mwyn monitro cydymffurfiad â rheoliadau a safonau perthnasol. Er nad oes argymhelliad penodol wedi ei wneud ynglŷn â hyn, disgwylir y bydd tystiolaeth o welliant nodedig yn hyn o beth ar adeg yr arolygiad nesaf.

5. Camau Nesaf

Mae'r arolygiad hwn wedi arwain at yr angen i'r ddeintyddfa gwblhau cynllun gwella (Atodiad A) i roi sylw i brif ganfyddiadau'r arolygiad.

Dylai'r cynllun gwella nodi'n glir pa bryd ac ym mha ffordd y bydd yr hyn a ganfuwyd ym Mhractis Orthodontig Cas-gwent yn cael sylw, gan gynnwys amserlenni.

Mae angen i'r cam(au) a gymerir gan y ddeintyddfa i ymateb i'r materion a nodwyd fod yn benodol, yn fesuradwy, yn gyraeddadwy, yn realistig ac wedi'u hamseru. Yn gyffredinol, dylai'r cynllun fod yn ddigon manwl i roi digon o sicrwydd i AGIC ynghylch y materion hynny.

Pan fydd camau yng nghynllun gwella'r ddeintyddfa yn parhau heb eu gweithredu a/neu ar y gweill, dylai'r ddeintyddfa roi diweddariadau i AGIC i gadarnhau pan fydd y rhain wedi cael sylw.

Bydd y cynllun gwella, ar ôl cytuno arno, yn cael ei gyhoeddi ar wefan AGIC a bydd yn cael ei werthuso fel rhan o'r broses arolygu deintyddol barhaus.

6. Methodoleg

Mae'r Safonau Iechyd a Gofal newydd (gweler Ffigur 1) wrth wraidd dull AGIC o weithredu arolygiadau mewn ysbytai yn y GIG yng Nghymru. Bwriedir i'r saith thema weithio gyda'i gilydd. Gyda'i gilydd maent yn disgrifio sut y mae'r gwasanaeth yn darparu gofal diogel, dibynadwy o ansawdd uchel sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. Mae'r safonau yn allweddol i'r dyfarniadau a wnawn ynghylch ansawdd, diogelwch ac effeithiolrwydd y gwasanaethau a ddarperir i gleifion.

Ffigur 1: Safonau Iechyd a Gofal

Ffigur 1

Bydd unrhyw ddeintydd sydd yn gweithio yn y ddeintyddfa sydd wedi cofrestru gydag AGIC i gynnig deintyddiaeth breifat hefyd yn destun i ddarpariaethau Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) 2008¹ a Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) (Diwygiad) 2011.² Lle bo hynny'n briodol, rydym yn ystyried sut mae'r ddeintyddfa yn bodloni'r rheoliadau hyn, yn ogystal â Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio 1999, Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Datguddio

¹ <http://www.legislation.gov.uk/cy/wsi/2008/1976/contents/made>

² <http://www.legislation.gov.uk/cy/wsi/2011/2686/contents/made>

Meddygol) 2000, ac unrhyw safonau a chanllawiau proffesiynol perthnasol eraill fel Safonau'r Cyngor Deintyddol Cyffredinol ar gyfer y Tîm Deintyddol.

Yn ystod yr arolygiad, gwnaethom adolygu dogfennaeth a gwybodaeth o nifer o ffynonellau, gan gynnwys:

- Gwybodaeth a gedwir gan AGIC
- Cyfweiliadau â staff gan gynnwys deintyddion a staff gweinyddol
- Sgyrsiau â staff nyrsio
- Archwilio sampl o gofnodion cleifion deintyddol
- Archwilio polisïau a gweithdrefnau'r ddeintyddfa
- Archwilio offer a'r safle
- Gwybodaeth yn nhaflen wybodaeth y ddeintyddfa a'r wefan (lle bo'n berthnasol)
- Holiaduron cleifion AGIC.

Ar ddiwedd pob arolygiad, rydym yn cynnig trosolwg o'n prif ganfyddiadau i gynrychiolwyr y gwasanaeth er mwyn sicrhau eu bod yn derbyn adborth priodol.

Bydd unrhyw bryderon brys a allai godi o arolygiad yn cael eu hysbysu i'r ddeintyddfa a'r bwrdd iechyd drwy lythyr gweithredu ar unwaith. Bydd unrhyw ganfyddiadau o'r fath yn cael eu nodi, ynghyd ag unrhyw argymhellion eraill a wnaed, yn Atodiad A yr adroddiad arolygu.

Mae archwiliadau deintyddol yn cynnig cipolwg o'r modd y gweithredwyd safonau yn y ddeintyddfa ar ddiwrnod yr ymweliad.

Atodiad A

Practis Deintyddol Cyffredinol: Cynllun Gwella

Practis: Practis Orthodontig Cas-gwent / Smile Solution Ltd

Dyddiad yr arolygiad: 8 Mawrth 2016

Rhif tudalen	Yr hyn sydd angen ei wella	Rheoliad / Safon	Camau gweithredu'r ddeintyddfa	Swyddog cyfrifol	Amserlen
Ansawdd Profiad y Claf					
6-7	<p>Rhaid i'r ddeintyddfa ddiweddarau'r weithdrefn gwynion er mwyn sicrhau:</p> <ul style="list-style-type: none">Bod y drefn gwynion yn glir ynglŷn â'r broses a'r sefydliadau perthnasol i gleifion gysylltu â hwy yn ddibynnol ar a ydynt yn derbyn triniaeth breifat neu driniaeth y GIGBod manylion cyswllt AGIC yn cael eu cynnwysBod y weithdrefn gwynion yn	<p>Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru), Adran15(4a) ; Safonau lechyd a Gofal 6.3; Cyngor Deintyddol Cyffredinol Safonau 5</p>	<p>Mae'r weithdrefn gwynion yn cael ei diweddarau a'i harddangos yn yr ystafell aros gyda'r wybodaeth berthnasol. Cedwir y polisi cwynion mewn ffolder ar wahân erbyn hyn.</p>	<p>Rheolwr y Ddeintyddfa</p>	<p>Cwblhawyd</p>

Rhif tudalen	Yr hyn sydd angen ei wella	Rheoliad / Safon	Camau gweithredu'r ddeintyddfa	Swyddog cyfrifol	Amserlen
	cael ei harddangos lle gellir ei gweld yn rhwydd gan gleifion. Ni ddylai cleifion orfod gofyn am yr wybodaeth hon.				
Cyflenwi Gofal Diogel ac Effeithiol					
9	Rhaid i'r ddeintyddfa sefydlu system gadarn er mwyn sicrhau bod yr holl offer a chyffuriau ar gyfer argyfyngau'n cael eu gwirio'n rheolaidd (yn wythnosol) er mwyn gwneud yn siŵr eu bod yn addas i'w defnyddio.	Safonau lechyd a Gofal 2.9; Canllawiau Cyngor Dadebru'r DU – Canllawiau gofal deintyddol sylfaenol	Mae system newydd ar waith er mwyn cofnodi gwiriadau wythnosol ar gyffuriau ac offer cymorth cyntaf/brys.	Rheolwr y Ddeintyddfa	Cwblhawyd
9	Rhaid i'r ddeintyddfa sicrhau bod trefniadau priodol ar gyfer cymorth cyntaf, gan gynnwys sicrhau bod defnyddiau cymorth cyntaf yn addas i'w defnyddio a bod aelod o staff sydd wedi derbyn hyfforddiant cymorth cyntaf.	Safonau lechyd a Gofal 2.1	Mae'r holl ddefnyddiau cymorth cyntaf wedi eu diweddarau ac yn addas i'w defnyddio. Mae pob aelod o staff yn gwneud hyfforddiant adfywio a diffibrilio allanol awtomataidd yn ogystal â hyfforddiant argyfwng meddygol. Hyfforddiant cymorth cyntaf – cwrs wedi ei gwblhau.	Rheolwr y Ddeintyddfa	Cwblhawyd

Rhif tudalen	Yr hyn sydd angen ei wella	Rheoliad / Safon	Camau gweithredu'r ddeintyddfa	Swyddog cyfrifol	Amserlen
10	Rhaid diweddarau'r rheolau lleol er mwyn dangos yn glir y man a reolir yn yr ystafell lle cymerir radiograffau a sicrhau bod systemau addas ar waith i atal aelodau staff a chleifion rhag mynd i'r man a reolir tra bo pelydr-X yn cael ei gynhyrchu.	Rheoliadau Deintyddieth Breifat (Cymru) (2008), Rheoliad 14(1); Safonau lechyd a Gofal 2.1 a 2.9	Mae'r rheolau lleol wedi eu diweddarau ac mae'r man a reolir wedi ei ddynodi erbyn hyn. Mae'r drws i'r ystafell aros wedi ei gloi bob amser i atal cleifion rhag mynd i'r ardal a reolir. Rhaid i aelodau staff fod o leiaf un medr oddi wrth ben y pelydr-X.	Rheolwr y Ddeintyddfa	Cwblhawyd
11	Dylid gwneud y gwelliannau canlynol i nodiadau cleifion, gan gynnwys cofnodi'r canlynol yn gyson a chywir: <ul style="list-style-type: none"> Hanes cymdeithasol Hanes meddygol. 	Safonau lechyd a Gofal 3.5; Safonau'r Cyngor Deintyddol Cyffredinol 4.1	Mae orthodeintyddion bellach yn arwyddo'r ffurflenni hanes meddygol ar gyfer pob cwrs o driniaeth a llenwir hanes cymdeithasol y claf, h.y. ysmegu/yfed alcohol.	Orthodeintyddion	Cwblhawyd
Ansawdd y Rheolaeth a'r Arweinyddiaeth					
13	Dylai'r ddeintyddfa adolygu'r trefniadau staffio a rheoli i sicrhau bod aelodau staff yn cael digon o amser i gyflawni eu dyletswyddau'n	Safonau lechyd a Gofal 2.1 a 7.1;	Mae aelodau staff ychwanegol wedi eu cyflogi i helpu gyda rhai dyletswyddau ac mae rhai dyletswyddau wedi eu dirprwyo i	Rheolwr y Ddeintyddfa	Cwblhawyd

Rhif tudalen	Yr hyn sydd angen ei wella	Rheoliad / Safon	Camau gweithredu'r ddeintyddfa	Swyddog cyfrifol	Amserlen
	effeithiol ac er mwyn adolygu a diweddarau polisiau a gweithdrefnau'n rheolaidd.	Safonau'r Cyngor Deintyddol Cyffredinol 6.6	aelodau eraill o staff.		

Cynrychiolydd y Ddeintyddfa:

Enw (llythrennau bras): Mrs Linda Roberts

Teitl: Rheolwr y Ddeintyddfa

Dyddiad: 25 Mai 2016